မဲးပျိုထံထိုင်ပၢ်လီၢ်တပူၤပှဲၤဒီးတၢ်သူဉ်မံသးမှာ် လၢဝ့ၢ်အပူၤ

နမ့ၢ်လဲၤနှာ်ဟးလၢ ... ဟိုဉ်ခိုဉ်လီၢ်ကဝီၤအပူၤနှဉ် ဝ့ၢ်အတၢ်သိုဉ်တၢ်သဲတဖဉ်အလီၢ်နှဉ် ထိုဉ်သးဝံဉ်တၢ်ဖိတဖဉ် လၢအအံဉ်အူထါလၢသ့ဉ်ခံ အလိၤ နှာ်လီၤဝဲ ဒီးန့ၢ်ဟူဘဉ်တၢ်အသိုဉ်သွၤသွၤလၢကလံၤကျါ ဒီးတၢ်သူဉ်မံသးမှာ် ဟဲအိုဉ်ထိုဉ်ဝဲနှဉ်လီၤ. တဘျိတဘျိနှဉ် လ့ဉ်မ့ဉ်အူလၢ အလဲၤခီတဆိနှဉ် ဒုးသ့ဉ်နီဉ်နၤလၢ နတဟးထိုဉ်ကွံာ်ဘဉ်ဒံးလၢ ဝ့ၢ်ဘဉ်နှဉ်လီၤ. လဲၤနဲ့ဒဉ်ခီဉ်ကါတကါဘဉ်တကါ ဒီးတၢ်လၢနကထံဉ်ဘဉ် တဖဉ် အိုဉ်ဝဲအါမးနှဉ်လီၤ.

စိထူး(သ)ဖိ ဖိဒီမ့ၢ်တဖဉ်

Sawtooth ဖိဒီမ့ၢ်တဖဉ် ဒဉ်ထိုဉ်ဖိထိုဉ်ဝဲလၢ ရ့ဉ်ကိုဉ်အထိးနါတဖဉ်နှဉ်လီၤ. အထိအိုဉ်ဝဲ 6-10 ခိုဉ်ယိဉ် ဒီးအဝဲသ့ဉ်အိုဉ်ဒီး အလဉ်ကပီၤဒီးဘီတဖဉ် လၢ အဖိထိုဉ်ဝဲလၢ တၢ်ကိၢ်ခါအကတၢ်၊ တုၤတၢ်ဂိၢ်ထိုဉ်သိအခိုဉ်ထံးနှဉ်လီၤ.

ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိလၢ အစိာ်ခီဖိကမ္ဘဉ်တဖဉ်

ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိလၢ အစိာ်ခီဖိကမ္ဘဉ်တဖဉ်နှဉ် လဲၤဆူဖိတဖဉ်အိုဉ် ဒ်သိုးကဃုတၢ်အိုဉ် ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ ဖိအစီ မ့တမ့ၢ် ဖိကမ္ဘဉ်နှဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်စိာ်ဝဲ ဖိကမ္ဘဉ်ဆူတၢ်အမ့ၢ်အဂၤတဖဉ် ဒီးမၤစၢၤအီၤ ဒ်သိုးကဖိထိုဉ်သဉ်ထိုဉ် အချံမ့တမ့ၢ်အသဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. ပှၤကညီတဖဉ် ဒီးသနှၤ အသးလၢ ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိလၢ အစိာ်ခီဖိကမ္ဘဉ်တဖဉ် လၢကဒိးနှၤ်တၢသူ တၢသဉ် 3 မံၤအပူၤ 1 မံၤလၢကအိုဉ်ဘဉ် ကိးမ့ၢ်နံၤဒဲးနှဉ်လီၤ.

ဘံဘါဖိ ဖိအမ့ၢ်တဖဉ်

ဘံဘါဖိ လၢပှၤကိုးအီၤစ့ၢ်ကီးဒ် Wild Bergamot နှဉ်မ့ၢ် ဝဲထူလံၤတၢ်အမ့ၢ်တကလှာ်လၢ Minnesota နှဉ်လီၤ. အဝဲနှဉ် ထိဝဲ 6 ခိုဉ်ယိဉ် ဒီးအိုဉ်ဒီးအဖိတဖဉ် လၢအလီၤ ဂ်ဒ် ပီၤဘိဂီၤစၢ် မ့တမ့ၢ်အဂီၤ လၢတၢ်ကိၢ်ခါအကတိၢ်အက တၢ်ဒီတကတိၢ်ကညါ လၢမ့ၢ်တၢ်အဂ့ၤကတၢ်လၢ ကနဲ ဒီးထိုဉ်ဆီဆ့ဖိတဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လီၤ.

အဲလဒၢဉ်ဘဲဉ်ရုံဉ်ဂီၤအထူဉ်

အဲလဒၢဉ်ဘဲဉ်ရုံဉ်ဂီၤ မ့ၢ်ဝဲထူလံၤတဟိုဉ်အထူဉ်ညီနှာ်တက လှာ် လၢအိုဉ်ဒီးအဖီဝါဝါဖိ ဒီးဘဲဉ်ရုံဉ်သဉ်အဂီၤတဖဉ် လၢပှၤကွၢ်အီၤဂ့ၤမး လၢတၢ်ကိၢ်ထိုဉ်သီ ဒီးတၢ်ကိၢ်ခါအ လါတဖဉ်အပူၤနှဉ်လီၤ. ဘဲဉ်ရုံဉ်သဉ်တဖဉ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်အိုဉ် ဂံၢ်ထံး လၢအဂ့ၤဒိဉ်မးလၢ ထိုဉ်အါမးအဂိၢ်နှဉ်လီၤ.

ဝုး(ဒ)ထိုဉ်ဒ့ဉ်တဖဉ်

ဝုး(ဒ)ထိုဉ်ဒ့ဉ်တဖဉ် ဃုအိုဉ်တၢ်အချံတဖဉ်, ဘဲဉ်ရုံဉ်သဉ်တဖဉ်, တၢ်အမ့ၢ်တဖဉ် ဒီးတၢ်ဖိလံၤဖိယၢ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. အဖါတဖဉ်နှဉ် ဃံလၢဝဲလၢ အသ့ဉ်ဓၢ်မိၢ်အလွ၊် ဒီးအလွ၊်လါအယိနှဉ်လီၤ. ကိုးတၢ်ကိၢ်ထိုဉ်သိအကတိၢ်နှဉ် အဝဲသ့ဉ် ဃုအိုဉ်ဝဲအမိၢ်အဖါခံဘ့ဉ် ဒီးဘှိုထိုဉ်အသ့ံဖိလၢ သ့ဉ်ခံတဖဉ် လၢအထိ 65 ခိုဉ်ယိဉ်နှဉ်လီၤ.

တၢ်ဂိၢ်ခါ ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိတၢ် မ့ၢ်တၢ်ဘိနှဆၢဉ်လီၢ်ကဝီၤ

ကွၢ်နဲ့ ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိတဖဉ် ဒ်အမ့ၢ် တၤဟိ, ထွဉ်မံ ဒီးဆီကဆီအခိုဉ် လီၢ်တဖဉ် လၢဘ့ဉ်လီၤအမ့ၢ်နံၤတဖဉ် ဒီးလၢတၢ်လီၢ်လၢကဟ်အါတ ဖဉ်နှဉ်တက့ၢ်. နဃုသ့နဲ့ ခိုဉ်လီၢ်ပှဲၤကလှာ်လဲဉ်.

ဘိုဉ်ရုံယၢဉ်ခိရၢး(စ) ဒ့ဉ်တဖဉ်

ဘိုဉ်ရုံယၢဉ်ခိရၢး(စ) ဒ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် အထီအိုဉ်ထဲတစုမ့ဉ်ဘျဲဉ်ဘျဲဉ်ဖိ ဒီးအိုဉ်ဝဒီးအခိုဉ်မ့ၢ်လဉ်လၢ်လၢ်တဖဉ် လၢကမၤစၢၤအီၤ လၢတၢ်ထိုဉ်သ့ဉ်ခံ အဂိၢ်နှဉ်လီၤ. ဒ့ဉ်အဖါတဖဉ်နှဉ် ထဲးနှၢ်အမိၢ်တဖဉ်အသး ခီဖျိတၢ်မၤသိုဉ် အကလုၢ်ဒ်သိုး တၢ်ပျဲနစုဘိတဖဉ် ဃ့ၢ်လၢ သံဉ်တဘိအထိးနါနှဉ်လီၤ.

အဒံးဂီၤထိုဉ်သူတဖဉ်

ဟိုဉ်ခိုဉ်လီၢ်ကဝီၤအံၤအပူၤ ထိုဉ်အကလှာ် 30 ဘျဲဉ်အိုဉ်ဆိးဝဲနှဉ်လီၤ. ပှၤ ဃုထံဉ်နှ၊် အဒံးဂီၤထိုဉ်သူအဖါ ညီဝဲ မ့ၢ်လၢအဖံနါခိုဉ် အလွ၊်ဂိၤဒီးအဘီ တဖဉ်အယိနှဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်ဖးဝဲ ဒီးအိုဉ်ဆိးဝဲလၢ ဟိုဉ်လီၢ်အစုဉ်စိုဉ် တဖဉ် ဒီးဒီသဒၢဝဲအသ့ံဖိတဖဉ် လီၤပျုၤလီၤဖုးမးနှဉ်လီၤ.

ဝ့လိ ဟိုဉ်ခိုဉ်လီၢ်ကဝီၤ အတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤ

Mdewakanton Dakota ပှၤကလှာ်တဖုနှဉ် အိုဉ်ဆိးတ့ၢ်ဝဲလၢ Koposia သဝီလၢအိုဉ်ဝဲလၢ မံးစံးစပ် ထံကျိဖးလ၊်အမ့ၢ်ထိုဉ်တခီ အနံဉ်လၢအဆံ တဖဉ်နှဉ်လီၤ. တၢ်သုးတ့ၢ်အီၤဆူ ထံကျိအမ့ၢ်နှာ်တခီ လၢအခဲအံၤမ့ၢ်ဝဲ Saint Paul ဖဲတၢ်အၢဉ်လီၤအီလီၤဃံးဃာ် လၢ Dakota ဒီးကိၢ်အမဲရကၤပဒိဉ် ဆၢလီၤဟိုဉ်ခိုဉ်လီၢ်ဆူ ကိၢ်အမဲရကၤပူၤနှဉ်လီၤ.

ပှၤဟဲနှာ်လီၤအိုဉ်ဆိးတဖဉ် လၢအိုဉ်ဒီးတၢ်သးစဲလၢ တၢ်ထူစံာ်, တၢ်ဆါတၢ်ပှၤဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိအဆူဉ် ဒီးတၢ်ကုးတဲာ်သ့ဉ်ကူဉ်သ့ဉ် ကျိုဉ်တဖဉ် သုးလီၢ်သုးကျဲဆူ Saint Paul အပူၤနှဉ်လီၤ. ဟိုဉ်လီၢ်လၢပှၤသ့ဉ်ညါအီၤဒ် ဝ့လိ ဟိုဉ်ခိုဉ်လီၢ်ကဝီၤနှဉ် ပှၤပၢၤအီၤ ဆိတလဲတ့ၢ်ဝဲတဘျုးဂၤလီၤ. ပှၤအိုဉ်လၢခိုဉ်ဃၢၤတဖဉ် စးထိုဉ်ကတိၤစၢၤတၢ်လၢ တၢ်ဒီသဒၢအီၤလၢ 1960 အနံ့ဉ်တဖဉ်ဒီး လၢ အမဲ်ညါနှဉ် Saint Paul ဒုးအိုဉ်ထိုဉ်ဝဲ ဝ့လိ ဟိုဉ်ခိုဉ်လီၢ်ကဝီၤလၢ Mississippi Flyway လၢ 1977 နှဉ်လီၤ.

မံးစံးစပ် ထိုဉ်ယူၤကျဲ

နှဆၢဉ်တၢ်အိုဉ်ယၢၤစရီ ဃုထံဉ်ဟ်ပနီဉ်ဝဲ ဝ့လိ ဟိုဉ်ခိုဉ်လီၢ်ကဝီၤ ဒ်အမ့ၢ် ထိုဉ်လၢအသုးကစီသး တဖဉ် အိုဉ်ဘှံးအလီၢ် ဒီးတၢ်ဟံးနှၢ်က့ၤဂံၢ်ဘါ လၢ အဝဲသ့ဉ်အတၢ်လဲၤကျဲလၢ မံးစံးစပ် ထိုဉ်ယူၤကျဲ အလိၤနှဉ်လီၤ.

မၤလိနှၢ်တၢ်အါထိုဉ်

Scan for more information. | Escanea el código para más información | Yog xav paub ntxiv mus yees lub cim Lambarka halkan mari si aad u aragto faahfaahin | ဖးဒိ (စကော်) အီၤဒ်သိုးကဒိးနှၢ်တၢ်ကစိုဉ်ဂ့ၢ်ကျိၤအါထိုဉ်အဂိၢ်တက့ၢ်.

WARD 5 City Council

NORTH END NEIGHBORHOOD ORGANIZATION

SAINT PAUL MINNESOTA

CAPITOL REGION WATERSHED DISTRICT